

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

THAI INDUSTRIAL STANDARD

มอก. 2134— 2553

เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง :
ประสิทธิภาพพลังงาน

ROOM AIR CONDITIONERS : ENERGY EFFICIENCY

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 23.120

ISBN 978-616-231-154-3

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง :
ประสิทธิภาพพลังงาน

มอก. 2134-2553

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0 2202 3300

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 128 ตอนพิเศษ 63 ง
วันที่ 7 มิถุนายน พุทธศักราช 2554

คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 115
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศ

ประธานกรรมการ

รศ.วิทยา ยงเจริญ

ผู้ทรงคุณวุฒิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรรมการ

รศ.ฤชกร จิรกาลวสาน

ผู้ทรงคุณวุฒิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รศ.สุรพล พฤกษพานิช

ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รศ.วันชัย อัสวภูษิตกุล

ผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

นายदनัย เอกกมล

ผู้ทรงคุณวุฒิ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

นายเฉลิมชัย ผดุงหัส

นายถนัด มานะพันธุ์นิยม

ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

นางสาวทรงศิริ จุมพล

นางสาวจรรุวรรณ เกตุแก้ว

นายสวัสดิ์ แยมกลีน

ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

นายสุริวงษ์ สละกลม

ผู้ทรงคุณวุฒิ การไฟฟ้านครหลวง

นายทองสุข มีทรัพย์

นายปัญญา ทังหิรัญ

ผู้ทรงคุณวุฒิ วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ

นายประพุด พงษ์เลาหพันธ์

นายอานนท์ สิมะกุลธร

ผู้ทรงคุณวุฒิ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

นายอรุณ เอี่ยมสุรีย์

นายกมล ตรีวิบูลย์

ผู้ทรงคุณวุฒิ สภาหอการค้าไทย

นางจินตนา ศิริสันธนะ

ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท ยูนิแพ็บ อีควิเมนต์ จำกัด

นายชาติชาย จอกแก้ว

นายอริษฐ์ เอียรลธิชิต

นายบรรจง คุณยศยิ่ง

ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท มิตซูบิชิ อิเล็กทริก
คอนซูมเมอร์ โปรดักส์ จำกัด

นายโกมุท เจนณรงค์

ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท ชาร์ป แอพพลายแอนซ์
(ประเทศไทย) จำกัด

นายสัมฤทธิ์ จันทร์ประสิทธิ์

นายวิสูตร ชัชวาลวุฒิกุล
นายสมศักดิ์ จิตติพลังศรี
นายสืบพงศ์ สุวรรณภู
นายรัตน์ศักดิ์ ทองอิม
นายเกษม อภินันท์กุล

ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท ไตกันอินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด
ผู้ทรงคุณวุฒิ บริษัท บันดลอุตสาหกรรม จำกัด
ผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
ผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการและเลขานุการ

นายทิวากรณ์ จิตชนะวงศ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

TISI

ห้ามทำซ้ำเพื่อการจำหน่ายแจก

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง:ประสิทธิภาพพลังงานนี้ได้ประกาศใช้ครั้งแรกตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม : ประสิทธิภาพพลังงาน มาตรฐานเลขที่ มอก. 2134-2545 ในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 120 ตอนที่ 63 ง วันที่ 28 สิงหาคม พุทธศักราช 2546 ต่อมาได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรแก้ไขอัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำของเครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เพื่อใช้เป็นเกณฑ์กำหนดให้ผู้ทำ ผู้นำเข้า รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องใช้แนวทางในการควบคุมประสิทธิภาพการใช้พลังงานขั้นต่ำของเครื่องปรับอากาศสำหรับห้องที่ทำในประเทศ และที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยในการแก้ไขปัญหาพลังงานของประเทศได้ จึงยกเลิกมาตรฐานเดิมและกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงานขึ้นใหม่

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นี้กำหนดขึ้นโดยอาศัยเอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

มอก.385-2524	เครื่องปรับอากาศชนิดติดตั้งห้อง
มอก.1155-2536	เครื่องปรับอากาศสำหรับห้องแบบแยกส่วน ระบายความร้อนด้วยอากาศ
มอก.812-2548	มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ เฉพาะด้านความปลอดภัย

คณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้พิจารณามาตรฐานนี้แล้ว เห็นสมควรเสนอรัฐมนตรีประกาศตาม มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ 4315 (พ.ศ. 2554)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ. 2511

เรื่อง ยกเลิกมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม : ประสิทธิภาพพลังงาน

และกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงาน

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม : ประสิทธิภาพพลังงาน มาตรฐานเลขที่ มอก.2134-2545

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3134 (พ.ศ.2546) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511 เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง เฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม : ประสิทธิภาพพลังงาน ลงวันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ.2546 และออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงาน มาตรฐานเลขที่ มอก.2134-2553 ขึ้นใหม่ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการกำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เครื่องปรับอากาศ สำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงาน ต้องเป็นไปตามมาตรฐานใช้บังคับ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2554

ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง : ประสิทธิภาพพลังงาน

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดด้านประสิทธิภาพพลังงานของเครื่องปรับอากาศสำหรับห้องแบบแยกส่วน และเครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง แบบไม่แยกส่วน ใช้ไฟฟ้ากระแสสลับ ความถี่ 50 เฮิร์ตซ์ ที่มีขีดความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิ ไม่เกิน 12 000 วัตต์
- มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ ครอบคลุมถึงชุดคอนเดนซิง (condensing unit) และ/หรือชุดแฟนคอยล์ (fan-coil unit) ที่นำมาประกอบเครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ ให้เป็นไปตาม มอก. 385 และ มอก. 1155 และดังต่อไปนี้

- 2.1 อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน (energy efficiency ratio – EER) หมายถึง อัตราส่วนระหว่างขีดความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิ หน่วยเป็นวัตต์ กับกำลังไฟฟ้าที่กำหนด หน่วยเป็นวัตต์ ของเครื่องปรับอากาศ
- 2.2 เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง แบบไม่แยกส่วน หมายถึง เครื่องปรับอากาศตาม มอก. 385 ที่ระบายความร้อนด้วยอากาศ มีส่วนประกอบซึ่งออกแบบให้รวมกันเป็นหน่วยเดียวกัน ใช้ติดตั้งที่ช่องหน้าต่างหรือช่องในผนังห้อง เมื่อนำมาติดตั้งตามแบบของผู้ทำแล้วสามารถปรับอากาศโดยลดอุณหภูมิและความชื้นให้กับห้องหรือสถานที่ปรับอากาศ
- 2.3 เครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง แบบแยกส่วน หมายถึง เครื่องปรับอากาศตาม มอก. 1155 ซึ่งแยกออกเป็นชุดคอนเดนซิง และชุดแฟนคอยล์ ที่ทำงานร่วมกัน เมื่อนำมาติดตั้งตามแบบของผู้ทำแล้วสามารถปรับอากาศโดยลดอุณหภูมิและความชื้นในสถานที่ติดตั้งชุดแฟนคอยล์
- 2.4 ชุดคอนเดนซิง มีส่วนประกอบหลัก คือ มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ แผงคอยล์ร้อน (condenser coil) และพัดลมพร้อมมอเตอร์
- 2.5 ชุดแฟนคอยล์ มีส่วนประกอบหลัก คือ พัดลมพร้อมมอเตอร์ และแผงคอยล์เย็น (evaporator coil)
- 2.6 ขีดความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่อง (net total room cooling effect of a unit) หมายถึง ความสามารถทั้งหมดของเครื่องที่จะระบายความร้อนสัมผัส (sensible heat) และความร้อนแฝง (latent heat) ออกจากสถานที่ปรับอากาศต่อหน่วยเวลาขณะทำงาน ณ ภาวะมาตรฐานทดสอบ

- 2.7 กำลังไฟฟ้าที่กำหนด (rated power input) หมายถึง กำลังไฟฟ้าที่ใช้พร้อมกันของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์ พัดลม อุปกรณ์ควบคุม และอุปกรณ์อื่นที่ประกอบในเครื่องปรับอากาศนั้น ๆ ขณะทำงาน ณ ภาวะมาตรฐานทดสอบ

3. คุณลักษณะที่ต้องการ

3.1 ประสิทธิภาพพลังงาน

- 3.1.1 อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำ ต้องไม่น้อยกว่าค่าที่กำหนดไว้ในตารางที่ 1
- 3.1.2 อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงานไม่น้อยกว่า ร้อยละ 93 ของค่าที่ระบุ
- 3.1.3 จีดีความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่องไม่น้อยกว่า ร้อยละ 95 ของจีดีความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่องที่ระบุ
- 3.1.4 กำลังไฟฟ้าที่กำหนดไม่เกินร้อยละ 110 ของกำลังไฟฟ้าที่ระบุ
- การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 6.2.2

3.2 มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ให้เป็นไปตาม มอก. 812

การทดสอบให้ปฏิบัติตามข้อ 6.2.3

ตารางที่ 1 อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงานขั้นต่ำ

(ข้อ 3.1.1)

แบบของเครื่องปรับอากาศสำหรับห้อง	อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน	
	จีดีความสามารถทำความเย็นไม่เกิน 8 000 W	จีดีความสามารถทำความเย็น 8 001 W ถึง 12 000 W
แบบไม่แยกส่วน	2.82	2.53
แบบแยกส่วน	2.82	2.82

4. เครื่องหมายและฉลาก

- 4.1 ที่เครื่องปรับอากาศทุกเครื่อง อย่างน้อยต้องมีเลข อักษรหรือเครื่องหมาย แจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน และถาวร

(1) ชื่อแบบรุ่น (model)

กรณีแบบแยกส่วน ให้ระบุชื่อแบบรุ่นของชุดคอนเดนซิงกับชื่อแบบรุ่นของชุดแฟนคอยล์ที่ใช้คู่กัน ให้ระบุไว้ทั้งที่ชุดคอนเดนซิงและชุดแฟนคอยล์

(2) ชื่อแบบรุ่นของมอเตอร์คอมเพรสเซอร์

(3) ชื่อแบบรุ่นของมอเตอร์พัดลมของชุดคอนเดนซิงและชุดแฟนคอยล์

- (4) หมายเลขลำดับเครื่อง
- (5) อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน
- (6) จีดีความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่องปรับอากาศ เป็นวัตต์ (โดยเป็นจำนวนเต็มของ 100 วัตต์ เช่น 8 132 วัตต์ ให้ระบุเป็น 8 100 วัตต์)
- (7) แรงดันไฟฟ้าที่กำหนด เป็นโวลต์
- (8) จำนวนเฟส
- (9) ความถี่ เป็นเฮิรตซ์
- (10) กระแสไฟฟ้าที่กำหนด เป็นแอมแปร์
- (11) กำลังไฟฟ้าที่กำหนด เป็นวัตต์
- (12) ชื่อสารทำความเย็นและปริมาณ เป็นกรัม หรือกิโลกรัม
- (13) เดือน ปีที่ทำ
- (14) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำพร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

5. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 5.1 รุ่นในที่นี้ หมายถึง เครื่องปรับอากาศแบบเดียวกัน มีจีดีความสามารถทำความเย็นรวมสุทธิของเครื่องเดียวกัน มีส่วนประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์เดียวกัน ทำจากโรงงานเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- 5.2 การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน
 - 5.2.1 ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกันจำนวน 1 เครื่อง
 - 5.2.2 ตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 3. และข้อ 4. ทุกรายการ จึงจะถือว่าเครื่องปรับอากาศรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้

6. การทดสอบ

- 6.1 การเตรียมการทดสอบ
 - 6.1.1 ผู้ทำต้องแจ้งรายละเอียดของเครื่องปรับอากาศ ตามภาคผนวก ก.
 - 6.1.2 ในกรณีที่ทำ (หรือนำเข้า) ชุดคอนเดนซิง หรือชุดแฟนคอยล์ หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องจัดหาอุปกรณ์ให้ครบชุดเพื่อการทดสอบ
- 6.2 การทดสอบ
 - 6.2.1 เครื่องหมายและฉลาก
ให้ทำโดยการตรวจพินิจ

- 6.2.2 ประสิทธิภาพพลังงาน
ให้ปฏิบัติตาม มอก. 385 หรือ มอก. 1155 แล้วแต่กรณี
- 6.2.3 มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ให้เป็นไปตาม มอก. 812

TISI

ห้ามทำซ้ำเพื่อการจำหน่ายแจก

ภาคผนวก ก.

รายละเอียดของเครื่องปรับอากาศ

(ข้อ 6.1)

- (1) แบบแยกส่วน ชื่อแบบรุ่นของชุดคอนเดนซิ่ง.....
ชื่อแบบรุ่นของชุดแฟนคอยล์.....
แบบไม่แยกส่วน ชื่อแบบรุ่น.....
- (2) ขนาดขีดความสามารถทำความเย็นสุทธิ.....วัตต์
- (3) อัตราส่วนประสิทธิภาพพลังงาน (EER)
- (4) กระแสไฟฟ้าที่กำหนด (rated current).....แอมแปร์
- (5) กำลังไฟฟ้าที่กำหนด (rated power input).....วัตต์
- (6) แรงดันไฟฟ้าที่กำหนด.....โวลต์
- (7) จำนวนเฟส
- (8) ความถี่.....เฮิรตซ์
- (9) ชื่อสารทำความเย็น.....ปริมาณ.....กรัม หรือ กิโลกรัม
- (10) รายละเอียดอุปกรณ์หลักของชุดคอนเดนซิ่ง
- (10.1) มอเตอร์คอมเพรสเซอร์ ยี่ห้อ.....ชื่อแบบรุ่น.....
- (10.2) พัดลมพร้อมมอเตอร์
มอเตอร์พัดลม ชื่อแบบรุ่น.....ขนาด.....วัตต์
ความเร็วรอบ.....รอบต่อนาที จำนวน.....ตัว
พัดลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง.....มิลลิเมตร จำนวน.....ตัว
- (10.3) แผงคอยล์ร้อน ขนาดพื้นที่ผิวหน้า (face area).....ตารางเมตร
ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางภายนอกของท่อ.....มิลลิเมตร
จำนวนแถว.....แถว, ระยะระหว่างครีป.....มิลลิเมตร
หรือจำนวนครีปต่อเซนติเมตร
- (11) รายละเอียดอุปกรณ์หลักของชุดแฟนคอยล์
- (11.1) พัดลมพร้อมมอเตอร์
มอเตอร์พัดลม ชื่อแบบรุ่น.....ขนาด.....วัตต์
ความเร็วรอบ.....รอบต่อนาที จำนวน.....ตัว
พัดลมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง.....มิลลิเมตร
ความยาว.....มิลลิเมตร จำนวน.....ตัว
- (11.2) แผงคอยล์เย็นขนาดพื้นที่ผิวหน้า (face area).....ตารางเมตร
จำนวนแถว.....แถว, ระยะระหว่างครีป.....มิลลิเมตร
หรือจำนวนครีปต่อเซนติเมตร